

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie wybudowania skrzydła przy gmachu komendy krajowej żandarmerji we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Do pomieszczenia wszystkich oddziałów żandarmerji i oficerów tejeż we Lwowie służy gmach krajowej komendy żandarmerji, wybudowany w roku 1890 kosztem 129.480 zł. 30 ct., tudzież mieszkania po za tym gmachem najmowane, za które fundusz krajowy obecnie opłaca czynsz w kwocie 4.135 zł. rocznie.

To umieszczenie ma wiele wad, niedogodności i braków, na które c. k. komenda żandarmerji utyskuje i ich usunięcia domaga się: i tak brakuje kilka ubikacyj na kancelarye, gdyż np. dwóch majorów mieści się w jednej kancelaryi, która jest właściwie przedpokojem; magazyny są za szczupłe, niewygodne i niewystarczające, w gmachu nie ma pokoju dla krawców, brakuje jeden lokal na areszt, brakuje sala dla chorych żandarmów i lokale dla służby, nie ma pokoju dla pomieszczenia registratury, brakują pokoje dla przechodnich żandarmów, brakują sale na cele naukowe, sypialnie, kuchnia jest za szczupłą i wiele innych niedogodności.

Nadto względy służbowe i dyscyplina wojskowa wymagają pomieszczenia wszystkich żandarmów aż do oficera razem w jednym budynku.

Te względy i pomienione braki i niedogodności były Wysokiemu Sejmowi kilka razy w poprzednich sesjach przedstawiane i Wysoki Sejm starał się takowym zaradzić. Mianowicie już w czasie wybudowania gmachu żandarmerji okazała się potrzeba pomieszczenia 3 oficerów, a wskutek tego Wysoki Sejm uchwałą z dnia 28. października 1889 zgodził się na wybudowanie potrzebnych ubikacyj na pozostałej wolnej parceli o 15½ m. długości a 18 m. szerokości i upoważnił Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel pożyczki w kwocie 19.000 zł.

Lecz tej pożyczki nie zrealizowano i projektowanych budowli nie przedsięwzięto, albowiem Wydział krajowy przekonał się, że zaprojektowany budynek nie wystarczy na pomieszczenie wszystkich oddziałów żandarmerji i że zaszła potrzeba umieścić nie trzech ale 5 oficerów, a ponieważ przeznaczony pod budowę plac nie wystarczał na postawienie budynku dla 5 oficerów i innych koniecznych ubikacyj, przeto Wydział krajowy wstrzymał się z projektowaną budową i zaciąganiem na ten cel dozwolonej pożyczki, a natomiast Wydział krajowy rozpoczął rokowania z Magistratem miasta Lwowa o nabyciu na rzecz kraju części parceli pod l. k. 71¼ należącej do zakładu

św. Łazarza, a to celem postawienia obok gmachu głównego nowego obszernego domu, który zaspakajałby wszelkie potrzeby kwaterunkowe c. k. żandarmeryi we Lwowie. A ponieważ personal 5 c. k. krajowej komendy żandarmeryi we Lwowie aż do nowszego czasu nie był jeszcze uregulowany, przeto na sprawozdanie Wydziału krajowego Wysoki Sejm uchwałą z dnia 19. marca roku 1892 upoważnił Wydział krajowy by tenże kwotę 19.000 zł., jeszcze uchwałą z 28. października r. 1889 uchwaloną, użył na zakupno części realności wspomnianej pod l. k. 71¹/₄ za kwotę 14.000 zł. od Magistratu miasta Lwowa i polecił zająć się uporządkowaniem i oparkaniem tej parceli.

Wskutek tego Wydział krajowy zajął się zakupnem wspomnianej parceli i po usunięciu wszelkich trudności ułożony został odnośny kontrakt, który w obecnej chwili może być już podpisany, a cena kupna 14.000 złr. może być wypłaconą.

Należy więc przedewszystkiem rozważyć, co ma stać się z placem od Magistratu zakupić się mającym, tudzież czy nadszedł już czas, by przystąpić do przybudowania skrzydła do głównego gmachu żandarmeryi, by w ten sposób wszelkim potrzebom kwaterunku żandarmeryi zadość uczynić.

Komisya budżetowa wyraża mniemanie, że koszt na zakupno, uporządkowania i oparkania parceli l. k. 71¹/₄ we Lwowie w kwocie 19.000 złr. przez Wys Sejm przyzwolony chybiał by celu, gdyby na tym placu nie postawiono budynku, który bodaj na najbliższe lata zaspakajałby wszystkie potrzeby kwaterunkowe żandarmeryi.

Również mniema komisya budżetowa, że po kilkakrotnem pomnożeniu stanu żandarmeryi w ostatnich latach już nastąpiło ostateczne uregulowanie personalu 5. komendy żandarmeryi we Lwowie konsystującej i że przez dłuższe lata żadna ważniejsza zmiana nie nastąpi — i takie same przekonanie wyraża też sama komenda żandarmeryi we Lwowie. Dlatego komisya budżetowa mniema, że nadszedł już czas, by przystąpić do przybudowania skrzydła do głównego gmachu żandarmeryi, gdzie mieściłyby się wszystkie oddziały i oficerowie ek. żandarmeryi. Celem obliczenia kosztów na przybudowanie takiego budynku zażądał Wydział krajowy od ek. komendy żandarmeryi wykazu ubikacyj, które nowy budynek ma obejmować a ek. komenda żandarmeryi w swym wykazie żąda 5 pomieszczeń dla oficerów, 7 pomieszczeń dla podoficerów, 8 sal sypialnych dla żandarmów, 2 sale naukowe, jadalnię, kuchnię, spiżarnię dla tychże, dalej 2 kancelarye, magazyn, pokój i kuchnię dla posterunku, 2 ubikacje na mieszkania dla służby, pokój dla słabych, lokal dla przechodnych żandarmów, pokój dla krawców, registraturę i 14 piwnie oprócz potrzebnej ilości korytarzy, schodów i wychodków.

Następnie zarządził Wydział krajowy techniczne wykonanie szkiców projektowanego budynku. Szkice te przez architekta Mostowskiego wygotowane, przez drugiego architekta Janowskiego aprobowane i przez ek. komendę żandarmeryi akceptowane odpowiadają wykazanym przez tę komendę wymogom.

Preliminowany przez powyższych architektów koszt samej budowy projektowanego budynku t. j. dwupiętrowej kamienicy na 901-97 m² wynosi 82.981 złr. 24 ct. czyli okrągło 83.000 złr.

Doliczając do tego wydatek na zakupno gruntu w kwocie 14.000 zł., tudzież na plany, kosztorysy i kierownictwo budowy w kwocie 2.500 zł. okazuje się potrzeba zaciągnięcia na ten cel pożyczki w kwocie 99.500 zł. czyli w zaokrągleniu 100.000 zł. Rata amortyzacyjna tej pożyczki w Banku krajowym w 4°/_o listach zastawnych na lat 39 zaciągnąć się mającej, wynosiłaby rocznie kwotę 5.250 zł. W porównaniu do czynszu obecnie za mieszkania dla oficerów i innych funkcyjaryszy żandarmeryi we Lwowie opłacanego w kwocie 4.135 zł. okazuje się wydatek w kwocie 100.000 zł. w ratach amortyzacyjnych po 5.250 zł. spłacić się mający niekorzystny, gdyż jest od czynszu o 1.115 zł. większy.

Jednak gdy się rozważy, że obecnie tylko dwóch żonatych żandarmów osobne mieszkania zajmują, a w latach następnych wedle oznajmienia c. k. komendy żandarmeryi też pięciu innych sierzantów mogą otrzymać pozwolenie do ożenienia się, a w takim razie za pomieszkanie dla nich co najmniej po 200 zł. rocznie, czyli razem 1000 zł. płacić będzie potrzeba, gdy się dalej zważy na wstępie przytoczone względy służbowe i dyscypliny wojskowej tudzież utyskiwania c. k. komendy żandarmeryi, którym słuszości odmówić nie możemy; gdy się wreszcie zważy że otoczenie dzisiejszego gmachu żandarmeryi jest wprost niemożliwe i dało powód do uchwały Wysokiego Sejmu, by część realności pod n. k. 71¹/₄ od Magistratu nabyć, a na które to nabycie z oparaniem i oczyszczeniem kupionej parceli Wysoki Sejm kwotą 19.000 zł. już uchwalił, gdy nadto zważy się, że procent od włożonego kapitału 19.000 zł. po 4% kwotę 760 zł. wynosi, to okazuje się różnica między czynszem dzisiaj opłacanym w kwocie 4.135 zł. a ratą amortyzacyjną, którą przyszłoby opłacać w kwocie 5.250 zł. tylko pozorną, a kraj stałby się właścicielem gmachu, który odpowiadałby wszelkim wymogom kwaterunku żandarmeryi i niepotrzebował by obawiać się fluktuacyi czynszów i wyzyskiwania właścicieli domów; nadto nabycie realności pod budowlę za cenę 19.000 zł. nie będzie bezcelowem.

Z tej przyczyny Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wysoki Sejm odstępuje od udzielonego Wydziałowi krajowemu uchwałami z dnia 28. października 1889 i 19. marca 1892 upoważnienia do zaciągnięcia pożyczki w kwocie 19.000 zł., a natomiast upoważnia go do zaciągnięcia pożyczki na hypotekę realności pod l. k. 70 I. dzielnicy, wykazu hypot. 50 gminy katastr. Lwów, stanowiącej własność funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomaryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w Banku krajowym w wysokości 100.000 zł., z której to kwoty ma być też pokryty koszt zakupna części realności pod l. k. 71¹/₄ od Magistratu we Lwowie za kwotę 14.000 zł. i postawiony na zakupionym placu, oraz na tym placu jaki jeszcze pozostał przy gmachu żandarmeryi we Lwowie, dom na cele zakwaterowania c. k. żandarmeryi.

II. upoważnia się Wydział krajowy do przeprowadzenia tej budowy wedle przedłożonych szkiców.

Lwów dnia 16. stycznia 1896.

Przewodniczący:

Dunajewski.

Sprawozdawca:

Tytus Zajązkowski.

